TAMPERE.
FINLAND

Kunnat ja työllisyysalue yhdessä elinvoiman edistäjänä

Kuopio seminaari 28.5.2021

Regina Saari, työllisyysjohtaja
Työllisyys- ja kasvupalvelut
Tampereen kaupunki

TAMPERE

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

Tampereen seudun työllisyysalue

- Tampereen seudun työllisyysalue muodostuu 16 kunnan välisenä yhteistoimintana, vastuukuntana Tampere. Sekä valtion TE-henkilöstö että kuntien työllisyyden kuntakokeiluhenkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella vastuukunnan työntekijöiksi 1.1.2025
- Kuntalain mukaisena yhteisenä toimielimenä toimii Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto, jonka kokoonpano muodostuu kuntien antaman lausunnon mukaisesti (8+9). Työllisyysjaosto aloittaa 1.8.2024.
- Työllisyysalueen toiminta sijoittuu Tampereen kaupungin organisaatiossa Elinvoiman palvelualueelle, Työllisyys- ja kasvupalveluiden palveluryhmään. Talouden seurantaa varten työllisyysalueen toiminnasta muodostetaan taseyksikkö, jolla toiminta eriytetään kirjanpidossa kaupungin muusta toiminnasta.
- **Keskeisiä tunnuslukuja**
  - Alueen väestö: 471 830
  - Kokonaistyövoiman määrä: 233 579
  - Työnhakijoita: 67 743 (2023 eri työnhakijoiden määrä)
  - Avoimet työpaikat alueella vuoden aikana yhteensä: 103 479
  - Yritysten määrä: 36 463
  - Rahoitus: arvioitu siirtyvä rahoitus (VOS) yhteensä n. 56,2 milj. euroa + kuntien muu panostus
  - Arvioitu henkilöstömäärä: n. 620 htv, josta valtiolta ja kunnista siirtyviä n. 450 htv ja Tampereen TYKAS työpanos n. 170 htv

Työllisyys- ja kasvupalvelujen palveluryhmän kuvaus

Työllisyysjohtaja

- HR-palvelut
- Hallinto- ja talouspalvelut
- Viestintä

Rekrytointipalvelut ja kohtaanto	Työllistymisen monialaisen tuen palvelut	Kansainvälisen osaamisen Palvelut	Kasvupalvelut	Seudun lähipalvelut
Työllisyyspalvelujen johtaja	Työllistymisen monialaisen tuen palvelujen johtaja	Kansainvälisen osaamisen palvelujen johtaja	Kasvupalvelujohtaja	Aluejohtaja

- Perustettava työllisyysalue rakentuu Tampereen kaupungin Työllisyys- ja kasvupalvelujen organisaatioon siten, että seudun lähipalvelut muodostavat organisaatioon viidennen palveluyksikön.
- Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti valtiolta (3 virastosta) ja kunnista (15 kunnasta).

TE-uudistuksen tavoitteet

- Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtämisen tavoitteena on kasvattaa työllisyyttä edistämällä **työn kysyntää ja tarjontaa** valtion ja kuntien välisellä yhteistyöllä sekä vahvistaa alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä asiakaslähtöisillä palveluilla **hyödyntämällä** nk. **kuntaekosysteemin** mahdollisuuksia.
- Siirron yhteydessä kunnille luodaan rahoitusmalli, joka **kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi**
- Tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää **parhaalla mahdollisella tavalla työnhakijoiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.**
- TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut **ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta.**
- Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja **paikallisten työmarkkinoiden** tarpeisiin sopivia palveluja.

TAMPERE.
FINLAND

Toimintaympäristö, työllisyyden edistäminen ja haasteelliset ilmiöt, joihin tulisi pystyä vastaamaan

- Vieraskielisten määrän kasvu -kansainvälistyminen
- Muuttoliike
- Digi, AI palveluissa ja prosesseissa, datan hyödyntäminen
- Teknologian kehitys
- Työn murros, muutokset toimialoilla – haastavat ammatit ja osaamisen
- Suhdanteiden muutokset
- Lakimuutokset, muutokset tehtävissä, painopisteiden muutokset
- Viranomaistyö/ muu työ
- Taloudellinen tiukkuus –priorisoinnit, strategiset valinnat siitä, mihin keskitytään
- Organisatoriset muutokset
- Yhteistyömuodot lisääntyvät esim. allianssit, kokeilut
- Valtakunnallinen, alueellinen ja paikallinen poliittinen tahtotila
- Heikosti ennakoitavat toimintaympäristön muutokset

MIHIN KÄYTETÄÄN KUNTIIN JA TYÖLLISYYSALUEILLE UUDISTUKSESSA SAATU TOIMIVALTA?

TAMPERE

Elinvoimaa, kasvua ja kilpailukykyä

Elinvoiman käsite on haasteellinen määritellä, seuraavassa **Kuntaliiton** määrittelyä ja elinvoiman edistämisenliittyvä nostoja:

- maankäytön, asuntopolitiikan tai joukkoliikenteen toimenpiteitä
- yritysten kasvua ja kansainvälisyyttä tukevia yrityspalveluja
- ammatillisen koulutuksen omistajaohjauksen tavoitteita
- yliopistojen kanssa tehtävää yhteiskehittämistä innovaatioiden edistämiseksi
- innovaatiotoimintaa tai sosiaalisia tavoitteita tukevia hankintoja
- kuntatiedon avaamista yritysten tuotekehitysalustaksi
- tapahtumien järjestämistä tukevaa lupakäytäntöä tai yhteistyötä yhdistysten kanssa
- paikkakunnan vetovoimaa lisääviä liikunta- ja kulttuuripalveluiden kehittämistä

Yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnatut elinkeinopoliittiset toimet ovat kunnissa osa laajaa elinvoiman vahvistamisen kokonaisuutta. Kuntien elinkeinotoimen ja kehittämisyhtiöiden toiminta yrityskehittämisen rajapinnassa pystyy tunnistamaan yritysten kehittymisen kapeikkoja ja suuntaamaan kehittämisrahoitusta yrityksiin, joissa joissa voidaan saavuttaa parhaat tulokset.

Kunnissa on edellytykset yhteensovittaa yritysneuvonnan, ammatillisen koulutuksen ja työllisyyspalveluiden toimintoja synergisiksi kokonaisuuksiksi. Tässä roolissa kuntien elinkeinopoliittinen toiminta tukee keskeisesti myös valtion yrityspalveluiden tehokasta kohdentumista.

Erityisesti suuret kaupungit ovat vahvoja innovaatiotoiminnan edistäjiä. Tästä osoituksena on vahva korkeakouluyhteistyö ja sen varaan rakentuneet tiedepuistot, polikset, teknologiakeskukset ja muut vastaavat rakenteet, jotka luovat alustaa yritysten, tutkijoiden ja kehittäjien yhteistyölle. Nämä yhteistyöalustat laajenevat innovaatioekosysteemeiksi, kun niihin lisätään esimerkiksi yhdyskuntarakenteen, kuntien avoimen datan ja julkisen infrastruktuurin potentiaali innovaatioiden kehittämisen alustoina.

Elinvoimaekosysteemi

TAMPERE. FINLAND

ASIAKKUUDET – Osaajien ja yritysten asiakaslähtöinen ja ennakoiva palvelu

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

- Innovaatioympäristöt
- Testialustat ja –ympäristöt
- Kaupunkikehityshankkeet ja nopeat kokeilut
- Palvelualustat
- Oppimisympäristöt
- Tapahtuma-alustat

KUMPPANUUDET

- Ekosysteemit ja verkostot
- Kumppanuussopimukset
- Seutu- ja maakuntayhteistyö, kansallinen yhteistyö, kansainvälinen yhteistyö

PALVELUT

- Yrittäjyyspalvelut
- Kasvu- ja innovaatiopalvelut
- Sijoittumispalvelut
- Osaamispalvelut
- Työllisyyspalvelut
- Kansainvälisyyden vahvistaminen
- Tapahtuma- ja kulttuuripalvelut

VIRANOMAISTEHTÄVÄT

- Lakisääteiset viranomaistehtävät
- Maksatukset
- Lupa-asiat
- Tarkastukset

Kansallinen ja kansainvälinen vetovoima

Aluekehittäminen

Liikenne ja liikkuminen

Investoinnit ja isot hankkeet

Maankäytön suunnittelu

Elinvoimapoliittiset linjaukset (koulutus-, työllisyys- ja elinkeino)

Asuntotuotanto

Markkinoiden edistäminen

Maanhankinta

Tampereen kaupungin elinvoimapalvelut yrityksille ja työnantajille

TAMPERE. FINLAND

Työelämän uudistuviin osaamistarpeisiin vastaaminen

OSAAMINEN JA TYÖLLISYYS

Kohtaantopalvelut esim:
- Rekrytointi- ja työnvälityspalvelut
- Uralle ohjaus
- Osaamisen ja jatkuvan oppimisen palvelut
- Oppimisympäristöjen kehittäminen
- Kansainvälisten osaajien houkuttelun ja pitovoiman edistäminen

Elinkeinoelämän tiedolla johtamisen tuki

TIETO, DATA JA ENNAKOINTI

- Palvelutarpeiden ja osaamistarpeiden ennakointi
- Tietopalvelut ja yritystietopalvelu
- Yrityskartoitukset ja yrityskäynnit
- Datan avaaminen, kerääminen ja jalostus

Yritysmyönteisyyden ja kestävän yrittäjyyden edistäminen

YRITTÄJYYS

- Yrittäjyysmyönteisyyden edistäminen sekä potentiaalin tunnistaminen ja yrittäjyyteen ohjaus
- Alkavan yrittäjän palvelut
- Yrittäjyysopinnot ja osaamisen palvelut
- Yrittäjätapahtumat ja -tilaisuudet

Yritysten toimintaympäristötarpeisiin vastaaminen

SIJOITTUMINEN JA INVESTOINTIEN EDISTÄMINEN

- Invest in -palvelut
- Tontit ja toimitilapalvelut
- Fyysiset alustat
- Edunvalvontapalvelut ja liikenneyhteydet

Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen tuki

KILPAILUKYVYN EDISTÄMINEN

- Kasvupalvelut ja ekosysteemien kehittäminen
- Innovaatiopalvelut
- Platform6 ja startup-palvelut
- Kestävyys ja vihreän siirtymän tukeminen
- Kansainvälistymispalvelut
- Tapahtumapalvelut

TAMPERE. FINLAND

Yhdessä olemme enemmän

Palveluja ja toimenpiteitä haasteisiin suunnitellaan, kehitetään ja toteutetaan laajassa verkostoyhteistyössä.

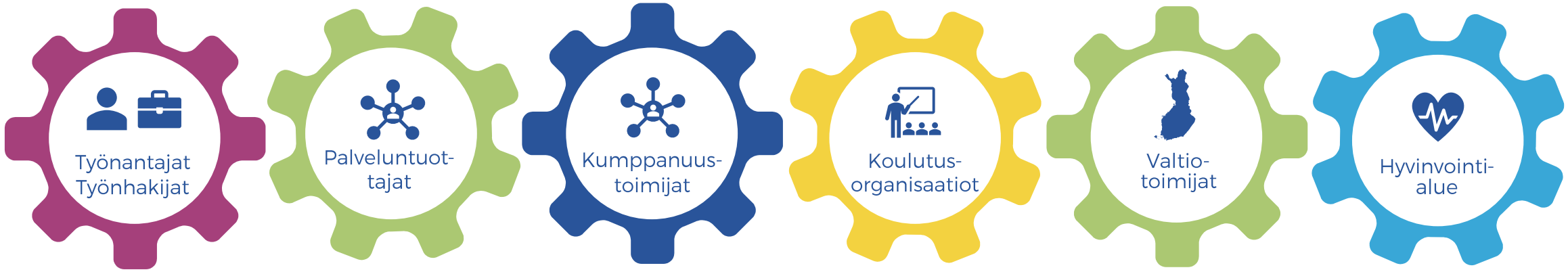

- Kunnat
- yksityiset
- kolmas sektori

- yksityinen työnvälitys
- työelämän järjestöt
- välityömarkkinatoimijat
- hanketoimija
- työttömyyskassat
- jne.

- korkea-aste
- II-aste
- vapaa sivistystyö

- TEM
- KEHA
- ELY-keskus
- Muut viranomaistoimijat

TAMPERE
TYÖ JA YRITTÄMINEN

TAMPERE. FINLAND

Strategisia lähtökohtia tulevaan, case Tampereen seutu

TEM tulee asettamaan kansalliset tavoitteet työllisyyden edistämiselle	Kuntastrategiat, kunnallinen itsehallinto	Pirkanmaan TE-palvelustrategia	Tampereen seudun työllisyysalueen järjestämissuunnitelma (sis. valtakunnalliset uudistuksen tavoitteet)
Tampereen nuorten työllisyysohjelma 2024 – 2026	Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma 2019 –2024, päivitetään	**Kotouttamisohjelman päivitys 2025**	Elinkeinopoliittiset ohjelmat, elinkeinopoliittiset kärjet
Tampereen seudun elinkeinostrategia valmistelu 2024 -2025 -	Koulutusstrategiat ja ohjelmat	Hyvinvointisuunnitelma 2025	**Työllisyysstrategia valmistelu 2024 -2025 -> uusi valtuustokausi, kaupunki- ja kuntastrategiat**

Strategiatyö

- Huomioidaanko toimintaympäristön haasteet; ennakointi, elinkeinoelämän tarpeet, kohtaanto-ongelmat, vähenevä työvoima, kansainvälistyminen, AI ja digi, riskit segregaatiokehitykseen ja syrjäytymiseen…
- Keskitytäänkö työllisyyden hoitoon vai työllisyyden edistämiseen, miten asetetaan tavoitteet ja sovitaan seurannasta ja mittareista
- Sovitaanko keskeisistä toimenpiteistä, tehdäänkö tarvittaessa strategisia valintoja, aikataulutetaan keskeiset toimet ja huomioidaan riskienhallinta
- Vaikuttavuus ja kustannustehokkuus
- Ovatko asiakkaat (kuntalaiset, elinkeinoelämä, työnantajat) keskiössä
- Sovitaanko vastuista ja työnjaosta osana kokonaisuutta
- Palvelureformi on välttämättömyys – vai mennäänkö nykypalveluin
- Kulttuurinen muutos ?

Kunnat ja työllisyysalue elinvoiman edistäjinä

- Riippumatta onko työllisyysalueella TE-uudistuksessa toimivallan siirtoja alueen kuntien viranhaltijoille vai ei, ilman työllisyysalueen ja kuntien välistä tiivistä yhteistyötä. Tarvitaan myös ylialueellista yhteistyötä
  - Uudistuksen tavoitteisiin pääseminen on todennäköisesti vaikeaa
  - Valtuustokauden tavoitteisiin ja työllisyysalueen strategisiin tavoitteisiin pääseminen on todennäköisesti vaikeaa
  - Kunkin toimijan kustannusten hallinta on vaikeaa (palvelurahoitus, kannusteet)
  - Jo lähitulevaisuudessa ilmeneviä entistä haasteellisempia ilmiöitä on vaikeampi ratkaista
  - Palvelurakenne ei muodosta kokonaisuutta, joka parhaalla mahdollisella tavalla edistää työnhakijoiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta
  - Palvelut eivät muodosta tarvittavaa ekosysteemistä kokonaisuutta
  - Paikallisiin työvoimatarpeisiin ei pystytä parhaalla mahdollisella tavalla vastaamaan
- Muut kumppanit myös mukaan

KIITOS!

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo